

naar Communerne kunne anvende Pengene til Skolevæsenet paa den Maade, som de synes er den bedste. Jeg maa nemlig tilstaae, at jeg efter hvad der hidtil er skeet ikke kan vente Andet, end at de communale Autoriteter — og det ligger iøvrigt ganske naturligt i deres hele Stilling — ville tage for meget Hensyn til den økonomiske Side af Sagen. Hvorledes Forholdene ville udvikle sig i saa Henseende, er jo imidlertid et Spørgsmaal, som først Fremtiden kan afgjøre.

Med Hensyn til den af Udvalget foreslaaede § 1, maa jeg gjentage, hvad jeg tidligere har yttret, at jeg vedblivende nærer stor Betænkelighed ved at gaae ind derpaa. Jeg har ikke yttret, at jeg holdt paa Udkastets § 1, for at Ministeriet skulde faae et „Overblik“, men jeg anførte, at det netop i den omhandlede Retning var nødvendigt at have et Indblik i hele Skolevæsenet, for at man klart kunde see, hvad Indflydelse den Tingenes Tilstand, som Lovudkastet vilde indføre, fik, og jeg troer virkelig ikke; at der hos Ministeriet kan være forbundet nogen anden Interesse med den af Regjeringen i § 1 foreslaaede Bestemmelse end netop den af mig saaledes fremhævede. Ved at betragte Udvalgets Forslag til § 1, kan jeg ikke fravige den Anskuelse, at det har sine store Betænkkeligheder. Det forekommer mig nemlig, at Følgen af en saadan affattet Paragraph let kan blive, at man undgaar enhver Bekostning paa Skolen ved paa en eller anden Façon at faae Børnene underviste; det troer jeg, man maa befrygte, naar en Bemyndigelse, som den foreslaaede, skal gives Skolecommissionerne eller Sogneforstanderskaberne alene, og jeg maa ogsaa dele den Frygt, der i den Henseende blev fremsført af den ærede Rigsdagsmand fra Maribo Amts 1ste Valgkreds (Lindberg). Jeg troer ikke, det kan nægtes, at det hele Forhold bliver et andet, og at de vedkommende communale Autoriteter, saasnart Børneantallet i Skolen er 100, let ville fristes til at sende en deel af dem hen til en eller anden Art af Undervisning, og dermed skulde Forældrene faa lade sig nøie. Naar man siger, at Forældrene jo selv kunne lade deres Børn undervise, saa siger jeg: Det er ganske vist, men der gives da Forældre, som ikke kunne gjøre det, og som

Foranstaltningen altsaa især vil komme til at gaae ud over. Jeg troer derfor virkelig, at Betagelsen af Udvalgets Forslag vil være et uheldigt Skridt ind paa en Bane, som maaskee kan betrædes med god Virkning, men som ikke skal betrædes med det Motiv, som her er givet.

C. C. Møller: Maa jeg bede om Ordet, for en kort Bemærkning.

Formanden: Ja, det maa være en meget kort Bemærkning, da jeg ellers maa slutte Forhandlingerne for idag.

C. C. Møller: Med Hensyn til hvad der er yttret af et Par ærede Rigsdagsmænd, som have været noget ængstelige for, at den Bestemmelse, at der skal være 50 Cubikfod Rum for ethvert Barn, skulde være for meget, skal jeg efter de Beregninger, jeg har gjort, oplyse, at, naar en Skole er 8 Alen i Længden, 8 Alen i Bredden og 5 Alen i Høiden, er der Rum for 50 Børn; har den 10 Alen i Længden, 10 Alen i Bredden og 4 Alen i Høiden, er der Cubikrum for 64 Børn, og har den 12½ Alen saavel i Længden som i Bredden og 4 Alen i Høiden, er der Plads for 100 Børn. Da nu disse Skoler ere deelte i to Classer, og det er meget sjældent, at der af 100 Børn vil være mere end 50 tilstede, saa troer jeg virkelig, at Udvalget har rammet det Rette, saa at man hverken udsætter Børnene for at besværes af en forpestet Luft, og heller ikke paa den anden Side udsætter dem for at forkøles. Jeg skal med Hensyn til det Spørgsmaal, som sidst var paa Bane, kun bemærke, at jeg for min Person havde ikke nogen Betænkelse ved, at det blev henstillet til Ministeriets Approbation, naar man vil oprette saadanne Puge-skoler, men jeg har ikke stillet noget særegent Forslag i denne Henseende.

Da ingen Flere begjærede Ordet, vare Forhandlingerne sluttede.

Forinden Afstemningen bemærkede Formanden, at Nørgaard havde taget sit principale Underændringsforslag til § 2 samt sit Underændringsforslag til § 3 tilbage, og, da Ingen optog dem, vare de saaledes bortfaldne.